

COMPLIANCE ESZKÖZÖK CIVIL SZERVEZETEKNEK

Tudd meg hogyan felelhetsz meg a jogi előírásoknak!
Személyi és ügyleti összeférhetlenségi önellenőrző 21 kérdésben alapítványok számára

Készítették: dr. Kolozsi Rita, HoganLovells, dr. Barabás Tamás PILnet

1. **Folytat-e az alapítvány az alapcéllal közvetlenül össze NEM függő gazdasági tevékenységet?**

Igen¹

Nem

(X) A válasz eldöntését segítő magyarázat: A civil szervezetek gazdálkodásában a legfontosabb alapelv, hogy elsődlegesen gazdasági-vállalkozási tevékenység folytatására nem alapítható, létrehozásának célja nem lehet a haszonelv, a minél nagyobb nyereség elérése. A Civil tv. alapján a gazdálkodó tevékenység azon tevékenységek összességét jelenti, amelyek a civil szervezet vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetére kiható gazdasági eseményeket eredményeznek (Civil tv. 2.§ 10. pont). A gazdasági-

¹ Ha erre kérdésre a válasz igen, akkor forduljon a pro bono központhoz, vagy jogi szakértőhöz!

vállalkozási tevékenység fogalma a Civil tv. meghatározásában (Civil tv. 2.§ 11. pont): a jövedelem- és vagyonszerzésre irányuló vagy azt eredményező, üzletszerűen végzett gazdasági tevékenység, kivéve a) az adomány (ajándék) elfogadását; b) a létesítő okiratban meghatározott cél szerinti tevékenységet (ideértve a közhasznú tevékenységet is); c) a pénzeszközök betétbe, értékpapírba, társasági részesedésbe történő elhelyezését; d) az ingatlan megszerzését, használatának átengedését és átruházását. Figyelni kell azonban arra, hogy a Tao tv. változatlanul vállalkozási tevékenységnek tekinti az ingatlanhasznosítást, és az ebből származó eredmény a társasági adó alapját növeli.

2. Ön esetleg korlátlan felelősségű tagja-e más jogi személynek?

- Igen²**
- Nem**

(X) A válasz eldöntését segítő magyarázat: Magánszemélyként akkor van önnek korlátlan felelőssége, ha egyéni vállalkozó, közkereseti társaság tagja, betéti társaság beltagja. Érdekeség, hogyan alakul a helytállás a jogi személy (pl. az alapítvány) tartozásaiért: a jogi személy kötelezettségeiért saját vagyonával köteles helytállni; a jogi személy tagjai és alapítója a jogi személy tartozásaiért nem felelnek. Ha a jogi személy tagja vagy alapítója korlátolt felelősségével visszaélt, és emiatt a jogi személy jogutód nélküli megszűnésekor kielégítetlen hitelezői követelések maradtak fenn, e tartozásokért a tag vagy az alapító korlátlanul köteles helytállni.

3. Az alapítvány létesített-e újabb alapítványt?

- IGEN³**
- NEM**

(X) A válasz eldöntését segítő magyarázat: az alapítvány nem létesíthet más alapítványt.

4. Csatlakozott-e az alapítvány más alapítványhoz?

- IGEN⁴**
- NEM**

² Ha erre kérdésre a válasz igen, akkor forduljon a pro bono központhoz, vagy jogi szakértőhöz!

³ Ha erre kérdésre a válasz igen, akkor forduljon a pro bono központhoz, vagy jogi szakértőhöz!

⁴ Ha erre kérdésre a válasz igen, akkor forduljon a pro bono központhoz, vagy jogi szakértőhöz!

(X) A válasz eldöntését segítő magyarázat: az alapítvány nem csatlakozhat más alapítványhoz.

5. Nyújtott-e az alapítvány más szervezetnek vagyont?

IGEN⁵

NEM

(X) A válasz eldöntését segítő magyarázat: az alapítvány nem nyújthat más alapítványnak

6. Kedvezményezettje-e az alapítványnak az alapító, a csatlakozó, az alapítványi tisztségviselő, az alapítványi szervek tagjai vagy ezek hozzátartozói?

IGEN⁶

NEM

(X) A válasz eldöntését segítő magyarázat: Ha erre kérdésre a válasz igen, akkor ez azonnal orvosolandó, kivéve, hogy az alapítvány célja az alapító vagy a csatlakozó stb. tudományos, irodalmi vagy művészeti alkotásának gondozása.

7. Ülésznek-e évente legalább egyszer a kuratórium?

IGEN⁷

NEM

(X) A válasz eldöntését segítő magyarázat: az alapítvány kuratóriumának évente legalább egyszer kötelező ülésezni, az ezzel ellentétes rendelkezés semmis.

8. Tagja-e az kuratóriumnak az alapítvány kedvezményezettje é/vagy közeli hozzátartozója?

⁵ Ha erre kérdésre a válasz igen, akkor forduljon a pro bono központhoz, vagy jogi szakértőhöz!

⁶ Ha erre kérdésre a válasz igen, akkor forduljon a pro bono központhoz, vagy jogi szakértőhöz!

⁷ Ha erre kérdésre a válasz igen, akkor forduljon a pro bono központhoz, vagy jogi szakértőhöz!

IGEN⁸

NEM

(X) A válasz eldöntését segítő magyarázat: az az alapítvány kedvezményezettje és annak közeli hozzátartozója nem lehet a kuratórium tagja

9. Többségben van-e a kuratóriumban az alapító és/vagy közeli hozzátartozója?

IGEN⁹

NEM

(X) A válasz eldöntését segítő magyarázat: alapító és annak közeli hozzátartozói nem lehetnek többségben a kuratóriumban

10. Ha az alapítvány közhasznú szervezet, akkor részesít-e cél szerinti juttatásban kuratóriumi tagot, felügyelő bizottsági tagot, ügyvezetőt, támogatót, valamint e személyek hozzátartozóját – a bárki által megkötés nélkül igénybe vehető szolgáltatások kivételével?

IGEN¹⁰

NEM

(X) A válasz eldöntését segítő magyarázat: nem részesítheti a közhasznú alapítvány cél szerinti juttatásban az alapítvány kuratóriumi tagját, felügyelő bizottsági tagját, ügyvezetőjét, valamint e személyek hozzátartozóját

⁸ Ha erre kérdésre a válasz igen, akkor forduljon a pro bono központhoz, vagy jogi szakértőhöz!

⁹ Ha erre kérdésre a válasz igen, akkor forduljon a pro bono központhoz, vagy jogi szakértőhöz!

¹⁰ Ha erre kérdésre a válasz igen, akkor forduljon a pro bono központhoz, vagy jogi szakértőhöz!

11. Meghatározó befolyást gyakorolnak-e az alapítók az alapítványi vagyon felhasználására – közvetlenül vagy közvetve - a kuratóriumi tagság révén?

IGEN¹¹

NEM

(X) A válasz eldöntését segítő magyarázat: az alapítóknak kifejezetten tilos befolyást gyakorolniuk a alapítványi vagyon felhasználására

12. Kizáró okok kuratóriumi tagokkal szemben.

A kuratórium határozathozatalában részt vesz-e olyan személy, aki vagy akinek közeli hozzátartozója a határozat alapján

a) kötelezettség vagy felelősség alól mentesül, vagy

b) bármilyen más előnyben részesül, illetve a megkötendő jogügyletben egyébként érdekelt.

IGEN¹²

NEM

(X) A válasz eldöntését segítő magyarázat: nem minősül előnynek a közhasznú szervezet cél szerinti juttatásai keretében a bárki által megkötés nélkül igénybe vehető nem pénzbeli szolgáltatás, illetve az egyesület által tagjának, a tagsági jogviszony alapján nyújtott, létesítő okiratnak megfelelő cél szerinti juttatás.

13. További kizáró okok kuratóriumi tagokkal szemben.

A kuratóriumban részt vesz-e olyan személy, aki közhasznú szervezet megszűnését követő három éven belül olyan

¹¹ Ha erre kérdésre a válasz igen, akkor forduljon a pro bono központhoz, vagy jogi szakértőhöz!

¹² Ha erre kérdésre a válasz igen, akkor forduljon a pro bono központhoz, vagy jogi szakértőhöz!

más közhasznú szervezet vezető tisztségviselője (pl. kuratóriumi tag vagy ügyvezető) volt - annak megszűnését megelőző két évben legalább egy évig -,

- a) amely jogutód nélkül szűnt meg úgy, hogy az állami adó- és vámhatóságnál nyilvántartott adó- és vámtartozását nem egyenlítette ki,**
- b) amellyel szemben az állami adó- és vámhatóság jelentős összegű adóhiányt tárt fel,**
- c) amellyel szemben az állami adó- és vámhatóság üzletlezárás intézkedést alkalmazott, vagy üzletlezárást helyettesítő bírságot szabott ki,**
- d) amelynek adószámát az állami adó- és vámhatóság az adózás rendjéről szóló törvény szerint felfüggesztette vagy törölte.**

IGEN¹³

NEM

(X) A válasz eldöntését segítő magyarázat: [*]**

14. Betölt-e a vezető tisztségviselő, illetve az ennek jelölt személy más közhasznú szervezetnél ilyen tisztséget?

IGEN¹⁴

NEM

(X) A válasz eldöntését segítő magyarázat: A vezető tisztségviselő, illetve az ennek jelölt személy köteles valamennyi érintett közhasznú szervezetet előzetesen tájékoztatni arról, hogy ilyen tisztséget egyidejűleg más közhasznú szervezetnél is betölt

¹³ Ha erre kérdésre a válasz igen, akkor forduljon a pro bono központhoz, vagy jogi szakértőhöz!

¹⁴ Ha erre kérdésre a válasz igen, akkor forduljon a pro bono központhoz, vagy jogi szakértőhöz!

15. Ha az alapítvány közhasznú, meghaladja-e éves bevétele az 50 millió forintot?

- IGEN¹⁵**
- NEM**

(X) A válasz eldöntését segítő magyarázat: amennyiben az éves árbevétel meghaladja az 50 millió forintot, a vezető szervtől elkülönült felügyelő szerv létrehozása kötelező

16. A felügyelő bizottság határozathozatalában részt vesz-e olyan személy, aki vagy akinek közeli hozzátartozója a határozat alapján

a) kötelezettség vagy felelősség alól mentesül, vagy

b) bármilyen más előnyben részesül, illetve a megkötendő jogügyletben egyébként érdekelt?

- IGEN¹⁶**
- NEM**

(X) A válasz eldöntését segítő magyarázat: Nem minősül előnynek a közhasznú szervezet cél szerinti juttatásai keretében a bárki által megkötés nélkül igénybe vehető nem pénzbeli szolgáltatás, illetve az egyesület által tagjának, a tagsági jogviszony alapján nyújtott, létesítő okiratnak megfelelő cél szerinti juttatás.

17. A felügyelőbizottságban részt vesz-e olyan személy, aki közhasznú szervezet megszűnését követő három éven belül olyan más közhasznú szervezet vezető tisztségviselője volt - annak megszűnését megelőző két évben legalább egy évig

¹⁵ Ha erre kérdésre a válasz igen, akkor forduljon a pro bono központhoz, vagy jogi szakértőhöz!

¹⁶ Ha erre kérdésre a válasz igen, akkor forduljon a pro bono központhoz, vagy jogi szakértőhöz!

- a) amely jogutód nélkül szűnt meg úgy, hogy az állami adó- és vámhatóságnál nyilvántartott adó- és vámtartozását nem egyenlítette ki,
- b) amellyel szemben az állami adó- és vámhatóság jelentős összegű adóhiányt tárt fel,
- c) amellyel szemben az állami adó- és vámhatóság üzletlezárás intézkedést alkalmazott, vagy üzletlezárást helyettesítő bírságot szabott ki,
- d) amelynek adószámát az állami adó- és vámhatóság az adózás rendjéről szóló törvény szerint felfüggesztette vagy törölte.

IGEN¹⁷

NEM

(X) A válasz eldöntését segítő magyarázat: [*****]

18. Az alábbi kizáró okok közül bármelyik igaz-e az Ön szervezetére?

Nem lehet a felügyelő szerv elnöke vagy tagja, illetve könyvvizsgálója az a személy, aki

- a) a döntéshozó szerv, illetve az ügyvezető szerv elnöke vagy tagja (ide nem értve az egyesület döntéshozó szervének azon tagjait, akik tisztséget nem töltenek be),
- b) a közhasznú szervezettel e megbízatásán kívüli más tevékenység kifejtésére irányuló munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll, ha jogszabály másképp nem rendelkezik,
- c) a közhasznú szervezet cél szerinti juttatásából részesül - kivéve a bárki által megkötés nélkül igénybe vehető nem pénzbeli szolgáltatásokat, és az egyesület által tagjának a tagsági jogviszony alapján a létesítő okiratban foglaltaknak megfelelően nyújtott cél szerinti juttatást -, illetve

¹⁷ Ha erre kérdésre a válasz igen, akkor forduljon a pro bono központhoz, vagy jogi szakértőhöz!

d) az a)-c) pontban meghatározott személyek közeli hozzátartozója.

IGEN¹⁸

NEM

(X) A válasz eldöntését segítő magyarázat: [****]

19. Eléri-e vagy meghaladja a vállalkozási tevékenységből származó éves (éves szintre átszámított) (ár)bevétel az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában a 300 millió forintot?

IGEN¹⁹

NEM

(X) A válasz eldöntését segítő magyarázat: Kötelező a könyvvizsgálat olyan civil szervezeteknél, ahol az éves árbevétel meghaladja a 300 millió forintot.

20. Közügyektől eltiltás hatálya alatt áll-e a kuratórium bármely tagja vagy a felügyelő bizottság bármely tagja?

IGEN²⁰

NEM

(X) A válasz eldöntését segítő magyarázat: Közügyektől eltiltott személy nem vállalhat ilyen tisztséget.

¹⁸ Ha erre kérdésre a válasz igen, akkor forduljon a pro bono központhoz, vagy jogi szakértőhöz!

¹⁹ Ha erre kérdésre a válasz igen, akkor forduljon a pro bono központhoz, vagy jogi szakértőhöz!

²⁰ Ha erre kérdésre a válasz igen, akkor forduljon a pro bono központhoz, vagy jogi szakértőhöz!

21. Az alábbi feltételek közül mindegyik igaz-e az Ön szervezetére?

Kuratórium tagja vagy a felügyelő bizottság tagja lehet az:

a) a nagykorú személy, akinek cselekvőképességét a tevékenysége ellátásához szükséges körben nem korlátozták,

b) aki feladatait személyesen képes ellátni,

c) akit bűncselekmény elkövetése miatt nem ítétek jogerősen szabadságvesztés büntetésre (amíg a büntetett előlethez fűződő hátrányos következmények alól nem mentesült),

d) akit e foglalkozástól jogerősen eltiltottak (az eltiltás hatálya alatt).

IGEN

NEM²¹

(X) A válasz eldöntését segítő magyarázat: A fenti feltételeknek teljesülnie kell a kuratóriumi tagokkal és a felügyelő bizottsági tagokkal szemben.

²¹ Ha erre kérdésre a válasz igen, akkor forduljon a pro bono központhoz, vagy jogi szakértőhöz!